

Súd: Krajský súd Trenčín
Spisová značka: 5Co/305/2013
Identifikačné číslo súdneho spisu: 3713204758
Dátum vydania rozhodnutia: 13. 08. 2014
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Erika Zajacová
ECLI: ECLI:SK:KSTN:2014:3713204758.1

Rozhodnutie

Krajský súd v Trenčíne v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Eriky Zajacovej a sudcov JUDr. Márie Vrtochovej a JUDr. Emílie Zimkovej v právnej veci navrhovateľa Sberbank Slovensko, a.s. Vysoká 9, Bratislava, IČO: 17 321 123, právne zastúpený Sedlačko & Partners s.r.o., Štefánikova č. 8, Bratislava, IČO: 36853186 proti odporcovi GORE, družstvo, Nám. SNP 41, Zvolen, IČO: 36 718 637, právne zastúpený RÁCZ, advokáti s.r.o. AK, so sídlom v Bratislave, Sibírska 12, o vylúčenie veci z exekúcie, na odvolanie navrhovateľa proti rozsudku Okresného súdu Považská Bystrica zo dňa 10. júna 2013, č.k. 8C/94/2013-252 v spojení s opravným uznesením zo dňa 15. augusta 2013, č.k. 8C/94/2013-263, jednohlasne, takto

rozhodol:

Odvolací súd rozsudok súdu prvého stupňa v spojení s opravným uznesením **p o t v r d z u j e .**

Odporcovi sa náhrada trov odvolacieho konania **n e p r i z n á v a .**

o d ô v o d n e n i e :

Napadnutým rozsudkom súd prvého stupňa zamietol návrh, ktorým sa navrhovateľ domáhal vylúčenia veci z exekúcie vedenej proti povinnému Moravčíkovi z dôvodu, že exekútor vykonáva exekúciu predajom nehnuteľnosti napriek tomu, že navrhovateľ ako záložný veriteľ s exekúciou na záloh nesúhlasil. O náhrade trov konania súd prvého stupňa rozhodol tak, že navrhovateľa zaviazal zaplatiť odporcovi trovy konania titulom trov právneho zastúpenia vo výške 379,70 eur na účet RÁCZ, advokáti s.r.o. so sídlom v Bratislave, do 3 dní od právoplatnosti rozsudku.

Súd prvého stupňa po právnej stránke svoje rozhodnutie odôvodnil ust. § 55, § 61a ods. 2, 3 Exekučného poriadku a § 151h ods. 6 Občianskeho zákonníka. V tomto prípade predmetom sporu je návrh navrhovateľa na vylúčenie bytu č. 7 s príslušenstvom v súp. dome č. 2025 k.ú. Považská Bystrica, ktorý vo vlastníctve povinného Moravčíka z exekúcie, ktorý návrh podal navrhovateľ z dôvodu, že exekútor vykonáva exekúciu predajom nehnuteľnosti a to napriek tomu, že on ako záložný veriteľ s exekúciou na záloh nesúhlasil. Súd v tomto konaní nie je oprávnený posudzovať, či exekútor postupuje v súlade s Exekučným poriadkom, teda či v prípade, že nebol daný súhlas záložného veriteľa na to, aby záloh bol predmetom exekúcie, či táto skutočnosť môže alebo nemusí privodiť, že exekúcia vykonávaná dražbou nebude zrealizovaná. V predmetnom spore je zásadná otázka iná a to posúdiť, či právo k predmetnému zálohu, teda k bytu s príslušenstvom, ktorý je predmetom vyhlásenej dražby, je takým právom, ktorý by nepripúšťal exekúciu a pre ktoré by bolo nutné túto vec z exekúcie vylúčiť.

Ust. § 55 Exekučného poriadku vyjadruje jednu zo základných zásad exekučného konania a tu zásadu, podľa ktorej oprávnený má byť uspokojovaný výlučne z majetku povinného a preto, keďže nemožno vylúčiť, že úkony exekútora môžu postihnúť aj veci, ktoré nepatria povinnému, ale svedčí im právo tretej osoby, bolo potrebné, aby zákonodarca takúto situáciu vyriešil v prospech tejto tretej osoby. Exekúciu

nemožno viesť na veci, ktoré nie sú vlastníctvom povinného. Zákon tak chráni práva k veci a to hnutelnej alebo nehnuteľnej. Spravidla sa jedná o vlastnícke a spoluvlastnícke právo tretej osoby. Patrí sem napríklad aj oprávnená držba veci. Rozhodne však záložné práva nemôžu byť dôvodom na úspešné vylúčenie veci z exekúcie. Vzhľadom na vyššie uvedené súd preto návrh v celom rozsahu zamietol. Súd tak rozhodol z dôvodu, že vykonaným dokazovaním navrhovateľ nepreukázal, že by mal také právo k veci, ktorú žiada vylúčiť z exekúcie, ktoré by toto vylúčenie odôvodňovalo. Navrhovateľ je len záložným veriteľom a hoci predmetom zálohu je aj predmetný byt, táto skutočnosť neznamena, že by tento záloh nemohol byť predmetom dražby v rámci exekúcie. Správne potom právny zástupca odporcu poukázal na to, že postavenie navrhovateľa ako prednostného záložného veriteľa mu zabezpečuje, aby v prípade, že dôjde k realizovaniu dražby bol aj ako prednostný záložný veriteľ prednostne uspokojený zvlášť za situácie, keď už úver, ktorého splatenie bolo zabezpečené záložnou zmluvou vyhlásil za predčasne splatný a teda môže byť uplatnený ako pohľadávka v danom exekučnom konaní. O trovách konania súd rozhodol podľa § 142 ods. 1 O.s.p., kedy úspešnému odporcovi priznal náhradu trov konania spočívajúci v trovách právneho zastúpenia, spolu vo výške 379,70 eur s tým, že k náhrade trov konania bol zaviazaný navrhovateľ, ktorý úspech vo veci nemal.

Proti tomuto rozsudku podal včas odvolanie navrhovateľ, ktorý namietal, že súd prvého stupňa vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci v zmysle § 205 ods. 2 písm. f) O.s.p. a žiadal, aby krajský súd ako súd odvolací napadnutý rozsudok súdu prvého stupňa zmenil podľa § 220 O.s.p. tak, že návrhu v celom rozsahu vyhovie a odporcovi uloží povinnosť zaplatiť náhradu trov prvostupňového konania. Poukázal na znenie ust. § 151h ods. 6 zák.č. 40/64 Zb. Občianskeho zákonníka ako aj § 61a ods. 2 zák.č. 233/95 Z.z. o súdnych exekútoroch. Záložné právo v prospech navrhovateľa je v katastri nehnuteľnosti evidované ako druhé v poradí za zákonným záložným právo v prospech ostatných vlastníkov bytov predmetnom dome. Navrhovateľ v exekučnom konaní neudelil súhlas so zriadením exekučného záložného práva, ani súhlas s vedením exekučného konania na záloh. Napriek absencii súhlasu navrhovateľa, súdny exekútor svojvoľne pokračoval vo výkone exekúcie predajom nehnuteľnosti. Žalobu o vylúčenie veci z exekúcie možno podať v prípade, ak tretia osoba, t.j. subjekt odlišný od subjektu exekučného konania tvrdí, že je nositeľom práva k veci, ktoré nepripúšťa vedenie exekúcie. Právo na vec, ktoré nepripúšťa exekúcie je spravidla určitým typom vecného práva, najmä právo vlastnícke, spoluvlastnícke alebo predkupné, ak je dohodnuté ako právo vecné. Existencia záložného práva je dôvodom na podanie excintačnej žaloby, ak súdny exekútor nerespektuje ust. § 61a ods. 2 Exekučného poriadku. Poukázal na ust. § 151h ods. 6 OZ a § 61a ods. 2 Exekučného poriadku, kedy súhlas prednostného záložného veriteľa je obligatórnou podmienkou vedenia exekúcie na záloh. Hodnotenie rozsahu exekúcie vyplývajúce z týchto ustanovení zákona súvisí s hmotnoprávnou úpravou záložného práva a posilňuje ochranu záložného veriteľa. Súčasťou ochrany je súhlas záložného veriteľa s exekúciou na záloh, ktorý je potrebné považovať aj za primárny predpoklad úspešného začatia a vedenia exekúcie. Poukázal na nález Ústavného súdu sp.zn. III ÚS 20/08, ktorý judikoval, že schválením príklepu bez predchádzajúceho súhlasu záložného veriteľa s vedením exekúcie na záloh, je porušené právo záložného veriteľa na súdnu a inú právnu ochranu, pretože na vedenie exekúcie na záloh je potrebný aj jeho predchádzajúci súhlas. Exekučný poriadok neposkytuje navrhovateľovi ako záložnému veriteľovi žiadne oprávnenie alebo možnosti, ktorými by mohol účinne zabrániť výkonu exekučnej dražby, ktorá je v zjavnom rozpore s ust. § 151h ods. 6 OZ a § 61a ods. 2 Exekučného poriadku. Namietal, že ust. § 55 Exekučného poriadku explicitne nevyjadruje, že právom na vec, ktoré nepripúšťa exekúciu je iba právo vlastnícke. Súhlas prednostného záložného veriteľa je obligatórnou podmienkou vedenia exekúcie na záloh podľa § 151h ods. 6 OZ a § 61a ods. 2 Exekučného poriadku. Pokiaľ žalobca súhlas na výkon exekúcie neposkytol, nie je splnená zákonná podmienka vedenia exekúcie na záloh a to nielen v zmysle OZ, ale aj v zmysle Exekučného poriadku. Ak záložný veriteľ nesúhlasí so súdnou exekúciou, nemožno ju viesť. Exekučný súd nesmie vydať exekútorovi poverenie na vykonanie exekúcie, ak exekútor so žiadosťou o vydanie poverenia nepredloží aj súhlas záložného veriteľa. Ak by napriek nedostatku súhlasu záložného veriteľa došlo k vydaniu poverenia, aj v takom prípade by nedostatok súhlasu viedlo k zastaveniu exekúcie pre jej neprípustnosť.

Odporca sa k podanému odvolaniu písomne nevyjadril.

Opravným uznesením zo dňa 15.08.2013, č.k. 8C/94/2013-263 súd prvého stupňa opravil záhlavie rozsudku v súlade s § 164 O.s.p., v ktorom chýba označenie právneho zástupcu odporcu.

Krajský súd ako súd odvolací vec preskúmal podľa § 212 ods. 1 O.s.p. bez nariadenia odvolacieho pojednávania podľa § 214 ods. 2 O.s.p. a dospel k záveru, že napadnuté rozhodnutie súdu prvého stupňa je potrebné ako vecne správne potvrdiť podľa § 219 ods. 1 O.s.p., pričom v návaznosti na § 219 ods. 2 O.s.p. odvolací súd poukazuje na vecne správne a vyčerpávajúce odôvodnenie súdu prvého stupňa, kedy súd prvého stupňa vykonal náležité dokazovanie, vec po právnej stránke správne posúdil a v konečnom dôsledku aj správne vo veci rozhodol.

Tak ako správne zistil súd prvého stupňa z listu vlastníctva č. 8282 k.ú. Považská Bystrica vyplýva, že na byt vlastnícky patriacemu povinnému je v časti C vedené v poradí prvé zákonné záložné právo v prospech ostatných vlastníkov bytov v dome, v poradí druhé záložné právo na zabezpečenie pohľadávky z úveru v prospech Ľudovej banky, a.s., ktorej právnym nástupcom je navrhovateľ, teda Sberbank Slovensko, a.s., v poradí tretej zapísané záložné právo v prospech Exekútorského úradu Prividza JUDr. Vladimír Kliniec a v poradí štvrté záložné právo Exekútorského úradu Považská Bystrica Mgr. Ing. Oľgy Hlucháňovej.

Ďalej z dokazovania vykonaného pred súdom prvého stupňa je nesporné a medzi účastníkmi nepochybné, že Okresný súd Považská Bystrica vydal poverenie na vykonanie exekúcie pre súdneho exekútora JUDr. Vladimíra Klinieca s tým, že zároveň navrhovateľ ako záložný veriteľ zapísaný v druhom poradí na LV č. 8282 bol exekútorom dňa 14.01.2008 požiadaný o udelenie súhlasu s výkonom exekúcie predajom nehnuteľnosti, ktoré sú vlastníctvom povinného načo navrhovateľ reagoval listom zo dňa 13.12.2008, v ktorom oznámil, že ako prednostný veriteľ s predajom nehnuteľnosti nesúhlasí. Opakovane svoj nesúhlas navrhovateľ oznámil exekútorom listom zo dňa 03.07.2008.

Tak ako správne konštatoval súd prvého stupňa a odvolací súd sa s týmto konštatovaním v plnom rozsahu stotožňuje ust. § 55 Exekučného poriadku vyjadruje jednu zo základných zásad exekučného konania a to zásadu, podľa ktorej oprávnený má byť uspokojovaný výlučne z majetku povinného. Nemožno vylúčiť, že úkony exekútora postihnú aj veci, ktoré nepatria povinnému, ale svedčí im právo tretej osoby, voči ktorému je exekúcia neprípustná. Chránia sa len práva k veci a to hnutelnej alebo nehnuteľnej. Spravidla pôjde o vlastnícke a spoluvlastnícke právo tretej osoby. Záložné práva, zádržné (retenčné) práva a vecné práva však nie sú dôvodom na úspešné vylúčenie veci z exekúcie. Na vylučovací exindačnú žalobu je aktívne, procesne legitimovaná iba tretia osoba a pasívna legitimácia prislúcha oprávnenému. Povinný nie je účastníkom konania o vylúčenie veci z exekúcie.

Na základe vyššie uvedeného potom možno konštatovať, že nesúhlas zmluvného záložného veriteľa z vedením exekúcie nezakladá zároveň právo takéhoto veriteľa domáhať sa na súde vylúčenia veci z exekúcie tak, ako to predpokladá ust. § 55 ods. 1 Exekučného poriadku, tak ako správne konštatoval súd prvého stupňa.

Záložné právo je prostriedkom zabezpečenia záväzkov, ktorý nepochybne významne ovplyvňuje budúce uspokojenie pohľadávky veriteľa. Slovenský právny poriadok rieši hroziaci stret existujúceho záložného práva na majetku a prebiehajúceho exekučného konania voči záložcovi v základnej rovine, hneď v dvoch právnych predpisoch totožne a to konkrétne v ust. § 151h ods. 6 OZ a § 61a ods. 2 Exekučného poriadku, kedy exekučné konanie na záloh možno viesť iba vtedy, ak oprávneným je záložný veriteľ alebo, ak záložný veriteľ s exekúciou súhlasí.

V terórii, ani v aplikačnej praxi nie je úplne a jednoznačne uzavretá diskusia výkladu termínu „vedenie exekúcie na záloh“. Na jednej strane aplikujúc gramatický výklad pod vedením exekúcie možno rozumieť vykonávanie akýchkoľvek procesných úkonov voči zálohu. Na strane druhej aplikujúc výklad logický a reštriktívny, možno pod vedením exekúcie rozumieť vykonávanie procesných úkonov exekútora smerujúcich k vykonaniu exekúcie v pravom zmysle (t.j. v prípade peňažných exekúcií procesné úkony priamo smerujúce k dosiahnutiu výťažku z exekúcie).

Faktom teda je, že na majetku povinného, ktorý je zaťažený záložným právom možno zriadiť exekučné záložné právo ako spôsob zabezpečenia majetku povinného v prospech vymáhanej pohľadávky. Zriadením exekučného záložného práva sa nedosahuje výťažok zriadeného exekučného záložného práva nie je uvedené v taxatívnom výpočtu spôsobu vykonania exekúcie na peňažné plnenie. Nakoniec hlavným účelom oboch ustanovení nie je ochrana záložného a obzvlášť prednostného veriteľa. V prípade zriadenia v poradí ďalšieho záložného práva, či už zmluvného alebo núteného sa právne postavenie doterajších záložných veriteľom žiadnym spôsobom nedotýka. Pokiaľ ide o jednotlivé spôsoby vykonania exekúcie na vymoženie peňažného plnenia, teda o spôsoby smerujúce k nútenému predaju majetku povinného alebo k dosiahnutiu výťažku zákonom stanoveným úkonom tretej osoby treba konštatovať, že ust. § 151h ods. 6 OZ a § 61a ods. 2 Exekučného poriadku znemožňujú vykonanie exekúcie na uvedený majetok bez predchádzajúceho alternatívneho splnenia predpokladu postavenia oprávneného ako záložného veriteľa (resp. jedného zo záložných veriteľov) alebo existencie súhlasu záložného veriteľa (v prípade plurality záložných veriteľov za súhlasu všetkých osôb v tomto postavení) s vykonaním exekúcie exekúcie zálohu. Navyše ak ide o pluralitu záložných veriteľov aj v prípade splnenia niektorých z alternatívnych podmienok musí realizujúci záložný veriteľ, ktorý nie je prednostným záložným veriteľom rešpektovať povinnosti a obmedzenia vyplývajúce z Občianskeho zákonníka. Všetky tieto skutočnosti sa musia odraziť aj v procesnom postupe súdneho exekútora.

Z vyššie uvedeného potom vyplýva, že vedenie exekúcie na nehnuteľnosť, v rámci ktorej nebol udelený súhlas prednostného záložného veriteľa, nie je možný. Na druhej strane však možno konštatovať tak, ako bolo vyššie uvedené, že ust. § 55 ods. 1 Exekučného poriadku o vylúčení veci z exekúcie nie je možné aplikovať na prejednávaný prípad z dôvodu tak, ako správne konštatoval súd prvého stupňa a odvolací súd sa s týmto konštatovaním v celom rozsahu stotožňuje, že nesúhlas takéhoto prednostného záložného veriteľa nepredstavuje také právo tretej osoby, ktoré by umožňovalo vylúčiť daný byt z exekúcie.

V tomto smere sa však odvolací súd nestotožňuje s názorom súdu prvého stupňa v tom smere, že pokiaľ by súdny exekútor zrealizoval dražbu predmetnej nehnuteľnosti napriek nesúhlasu záložného veriteľa, postavenie navrhovateľa ako prednostného veriteľa by nebolo ohrozené, pretože by bol prednostne uspokojený, pretože podľa názoru odvolacieho súdu uskutočnenie takejto dražby by zakladalo neplatnosť takejto dražby, nakoľko súhlas záložného veriteľa je obligatórnou náležitosťou draženia danej nehnuteľnosti.

Na druhej strane však tento nesprávny právny záver súdu prvého stupňa nič nemení na tom, že pri tomto type žaloby o vylúчение veci z exekúcie nebolo možné návrhu navrhovateľa ako takému vyhovieť a preto bol správny postup súdu prvého stupňa, ktorý návrh ako nedôvodný zamietol.

O náhrade trov odvolacieho konania bolo rozhodnuté podľa § 224 ods. 1 v spojení s § 142 ods. 1 O.s.p. a úspešnému odporcovi v odvolacom konaní ich trovy priznané neboli, nakoľko preukázateľne tomuto v odvolacom konaní žiadne trovy nevznikli a zároveň si ani trovy odvolacieho konania neuplatnil.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku odvolanie nie je prípustné.